

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA TATU

YATOKANAYO NA KIKAO CHA ISHIRINI NA NANE

25 MEI, 2016

MKUTANO WA TATU - YATOKANAYO NA KIKAO CHA ISHIRINI NA NANE

TAREHE 25 MEI, 2016

I. DUA:

Saa 3.00 Asubuhi Mwenyekiti (Mhe. Andrew John Chenge) alisoma Dua na Kuongoza Bunge.

Makatibu Mezani

1. Ndg. Charles Mloka
2. Ndg. Lawrence Makigi

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Hati zifuatazo ziliwasilishwa mezani:-

Waziri wa Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundii aliwasilisha Randama za Makadirio ya mapato na Matumizi ya Wizara yake kwa mwaka wa Fedha, 2016/2017.

III. MASWALI:

Maswali yafuatayo yaliulizwa:-

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na.229 – Mhe. Joseph Leonard Haule

Swali la nyongeza: Mhe. George Malima Lubeleje

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

Swali Na.230 – Mhe. Deogratias Francis Ngalawa

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Deogratias Ngalawa

(ii) Mhe. Cecilia Daniel Paresso

(iii) Mhe. Ritta Enespher Kabati

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

Swali Na.231 – Mhe. Emmanuel Papian John

Swali la nyongeza: Mhe. Emmanuel Papian John

Swali Na.232 – Mhe. Salma Mohammed Mwassa

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Salma Mohammed Mwassa

Swali Na.233 – Mhe. Ally Seif Ungando [kny. Zainab Matitu Vullu]
Swali la Nyongeza: Mhe. Mhe. Zainab Matitu Vullu

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

Swali Na.234 – Mhe. Riziki Mngwali [kny Mhe. Magdalena Hamis Sakaya]
Swali la nyongeza: (i) Mhe. Riziki Shahari Mngwali
(ii) Mhe. Savelina Silvanus Mwijage

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI, TEKNOLOJIA NA UFUNDI:

Swali Na.235 – Mhe. Mariam Nassor Kisangi
Swali la nyongeza: (i) Mhe. Mariam Nassor Kisangi
(ii) Mhe. Ester Michael Mmassy

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

Swali Na.236 – Mhe. Cosato David Chumi
Swali la nyongeza: Mhe. Cosato David Chumi

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA WAZEE NA WATOTO:

Swali Na.237 – Mhe. Venance Mwamoto [kny. Mhe. Eng. Atashasta Jistus Nditiye]
Swali la nyongeza: Venance Mwamoto

Swali Na.238 – Mhe. Dkt. Pudenciana Kikwembe [kny. Mhe. Taska Restituta Mbogo]
Swali la nyongeza: (i) Mhe. Dkt. Pudenciana Kikwembe
(ii) Mhe. Halima Abdallah Bulembo

MATANGAZO:

- Wageni wote waliokuwepo Bungeni walitambulishwa.

IV. MWONGOZO WA SPIKA:

Mhe. Ester Nicholas Matiko kwa kutumia Kanuni ya 68(7) na 47 aliomba mwongozo kuhusu Askari Magereza kutokulipwa kwa wakati posho ya chakula, pango na huduma zingine. Aliitaka Serikali itoe kauli kuhusu lini watalipwa posho zao.

Mhe. Susan Anselm Lyimo aliomba mwongozo kwa kutumia Kanuni ya 68(7) kuhusu tatizo la walimu wa sayansi Serikali ilitoa mkakati wa kusomesha walimu wa sayansi katika chuo cha Dodoma toka Mwaka 2010 lakini walimu hao wa

sayansi hawasomi kwa sababu wakufunzi wao wamegoma. Aliitaka Serikali kutoa kauli ya kutatua suala hilo.

Mhe. John Wegesa Henche alitumia Kanuni ya 68(7)47 na 49 kuhusu kuacha kuendelea na shughuli inayoendelea ili kujadili jambo la dharura la ukosefu wa sukari nchini.

V. MAAMUZI YA MWENYEKITI:

Mwongozo wa Mhe. Easter Matiko na Mhe. Susan Lyimo haujazingatia Kanuni kwamba sio suala alililotokea mapema leo bali ni mambo yaliyotokea siku amayo sio leo. Aidha kuhusu mwongozo wa Mhe. John Henche kuhusu kuacha mjadala unaoendelea ili kujadili suala la dharura, mwenyekiti amepima na kuona kwamba hakuna udharura hivyo tuendelee na hoja ya kujadili Wizara ya Maliasili na Utalii.

VI. HOJA ZA SERIKALI:

Waziri wa Maliasili na Utalii kwamba, Bunge sasa likubali kujadili na kuitisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara hiyo kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

Waheshimiwa Wabunge waliendelea kuchangia kama ifuatavyo:-

30. Mhe. Sixtus Raphaeli Mapunda	-	CCM
31. Mhe. Dkt. Hadji Hussein Mponda	-	CCM
32. Mhe. Juma Hamidu Aweso	-	CCM
33. Mhe. Janeth Zebedayo Mbene	-	CCM

MATANGAZO:

- Kamati ya Masuala ya UKIMWI watakuwa na kikao leo tarehe 25 mei, 2016 saa 7.00 mchana katika ukumbi wa Msekwa C.
- Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji watakuwa na kikao leo tarehe 20 Mei, 2016 saa 8.00 mchana katika ukumbi 229.
- Kutakuwa na Ibada ya Misa Takatifu Kanisa Katoliki leo tarehe 25/5/2016 saa 7.00.

HOJA ZA SERIKALI:

Wabunge waliendelea kuchangia kama ifuatavyo:-

34. Mhe. Pudenciana Wilfred Kikwembe	-	CCM
35. Mhe. Hamidu Hassan Bobali	-	CUF

36. Mhe. Innocent Lugh Bashungwa	-	CCM
37. Mhe. Elias John Kwandikwa	-	CCM
38. Mhe. Cecilia Daniel Paresso	-	CHADEMA
39. Mhe. Easter Amos Bulaya	-	CCM
40. Mhe. Dkt. Mary Machuche Mwanjelwa	-	CCM
41. Mhe. Mariam Nassor Kisangi	-	CCM
42. Mhe. Prof. Norman Adamson Sigalla	-	CCM
43. Mhe. Abdallah Hamisi Ulega	-	CCM
44. Mhe. Raphael Alex Gashaza	-	CCM
45. Mhe. Yahaya Omari Masare	-	CCM
46. Mhe. Amina Saleh Mollel	-	CCM

VII. **KUSITISHA BUNGE**

Saa 7.00 mchana Bunge lilisitishwa hadi saa 10.00 jioni.

VIII. **BUNGE KUREJEA:**

Saa 10.00 Bunge lilirejea na kuongozwa na Mwenyekiti, Mhe. Mussa Azzan Zungu. Majadiliano yaliendelea kama ifuatavyo:-

47. Mhe. Joseph Leonard Haule	-	CHADEMA
48. Mhe. Joshua Samweli Nassari	-	CHADEMA
49. Mhe. Ally Saleh Ally	-	CUF
50. Mhe. Saul Henry Amon	-	CCM
51. Mhe. Daniel Edward Mtuka	-	CCM
52. Mhe. Rose Cyprian Tweve	-	CCM
53. Mhe. Vicky Kamata Likwelile	-	CCM
54. Mhe. John Wegesa Heche	-	CHADEMA
55. Mhe. Joseph Roman Selasini	-	CCM
56. Mhe. Marwa Ryoba Chacha	-	CCM
57. Mhe. Zubeir Mohammed Kuchauka	-	CUF
58. Mhe. Desderious John Mipata	-	CCM
59. Mhe. Hussein Mohammed Bashe	-	CCM
60. Mhe. Mbaraka Kitwana Dau	-	CCM
61. Mhe. January Yussuf Makamba	-	CCM
62. Mhe. Prof. Sospeter Mwijarubi Muhongo	-	CCM
63. Mhe. George Mcheche Masaju	-	AG
64. Mhe. Eng. Ramo Matala Makani	-	Naibu Waziri
65. Mtoa Hoja hoja (Mhe. Prof. Jumanne Magembe)	Waziri wa Maliasili na Utalii.	

IX. KAMATI YA MATUMIZI:

Bunge liliingia katika hatua ya Kamati ya Matumizi ili kupitisha kifungu kwa kifungu Bajeti ya Wizara hii. Baada ya kumaliza Waziri husika alitoa Taarifa ya kazi ya Kamati, Wabunge walihojiwa na kupitisha Bajeti ya Wizara hii.

X. KUAHIRISHA BUNGE:

Saa 2.10 Usiku Bunge lilahirishwa hadi tarehe 26/5/2016 saa 3.00 asubuhi.

DODOMA
25 MEI, 2016

DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE